
Šachová figura? Jako děkan musím volit krále, ale první reakce byla kůň – manévruje

Šachová figura? Jako děkan musím volit krále, ale první reakce byla kůň – umí lépe manévrovat

Píše texty pro hudební skupinu, je autorem filmových scénářů a vyučuje na DAMU: děkan 2. lékařské fakulty a neurolog Vladimír Komárek vysvětluje, jak jeho život určuje literatura, medicína i sport.

Tydlitát a Tydlítek v Alence za zrcadlem recitují: „Ó ústřice, děl tesař pak / teď vzhůru, než se rozední! / Je věru na čase jít spát, / dobře spí člověk, když moc sní.“ Stává se vám, že při večerní tvorbě textů zaháníte stres jídlem, nebo máte jiný osvědčený recept?

To je hodně rafinovaná otázka. S citovaným textem básně Mrož a tesař, respektive s veršem „dobře spí člověk, když moc sní“, by bylo možné souhlasit, pokud by měl básník na mysli snění. Dobré sny v rámci REM spánku jsou totiž známkou kvalitního spánku. Ale spánek s plným břichem mladých ústřic? Texty zásadně nepíší ve stresu a stres nikdy nezaháním jídlem. Nápady často krystalizují při poklidné cestě na kole mezi jihočeskými rybníky a stačí je pak trochu upravit a poslat kapele. Napsal jsem jich asi stovku a k mému překvapení s některými vyhráli autorskou Portu. Je to příjemná relaxace v porovnání s napětím ve chvílích, kdy se snažíte objevit, formulovat a nakonec ověřit novou pracovní hypotézu.

Píšete kromě textů pro hudební skupinu svého zetě i jiné literární žánry?

Kromě písňových textů jsem se kdysi pokoušel o poezii, vytvořil jsem i scénáře pro amatérské divadlo a do šuplíku napsal pár filmových scénářů pro jednoho liknavého producenta.

Pokud se nemýlím, hrajete sportovně šachy. Kdybyste si mohl vybrat, kterou šachovou figurou byste byl nejraději jako děkan fakulty?

Šachy jsou mým celoživotním koníčkem, hraji je více než 60 let a v mládí jsem se účastnil různých soutěží – a někdy je i vyhrával. Jakou bych chtěl být šachovou figurou? O tom jsem nikdy nepřemýšlel, ale první reakcí byl kůň – oproti střelcům či věžím disponuje překvapivě rozmanitým manévrovacím prostorem, přeskočí překážky, které jsou pro jiné figury nepřekonatelné... Nicméně jako děkan si pro sebe musím zvolit krále, tajemnici proměnit v dámu, proděkaný v koně, střelce a věže a zaměstnance děkanátu poprosit, aby se ujali nevděčné role pěšců s nadějí, že i pěšec se může stát královnou, ostatně jako vámi citovaná Alenka v říši za zrcadlem.

Patříte mezi spoluzakladatele Fakulty humanitních studií UK a vyučujete na DAMU. Jakým způsobem se vám daří prolínat neurologii s filozofií, sociologií a psychologií?

Skloubit filozofii, psychologii a sociologii s neurologií není vůbec těžké. Horší by to bylo, kdybych byl ortoped či gynekolog... Současné neurovědecké výzkumy – především funkční zobrazování mozkového konektomu – objasňují podstatu sociálního chování a pomáhají pochopit i některé aspekty existenciální či fenomenologické filozofie.

Rovněž se věnujete sportu. Klasický triatlon tvoří běh, kolo a plavání. Co vás vedlo k rozhodnutí se místo klasiky věnovat vodácké verzi, na kterou disciplínu se před závodem nejvíce těšíte a čeho se naopak obáváte?

Jsem rád, že se ptáte na vodácký triatlon. Zakládali jsme ho před dvanácti lety jako českou variantu amerického závodu Eppie's Great Race a pořádáme ho nejen pro kalifornské kamarády či pro sousedy z Borkovic a kolegy a kolegyně z Motola, ale hlavně pro rodiny dětí trpících epilepsií. Právě občanskému sdružení EPI-RODINA je v rámci triatlonu pravidelně předáván sponzorský dar na jejich činnost. Je radost vidět, s jakou chutí si běžeckého závodu užívají děti s epilepsií, a to i ty po těžších operacích mozku. Vodácký triatlon je závodem jak pro jednotlivce, tak pro štafety. Naši štafetu obvykle rozbíhá můj syn Tomáš, já sedávám na kolo – ačkoli jsem v mládí také jezdil vodu i běhal Kunratice a Běchovice – a nakonec do kánoe nasedají kalifornští přátelé či zkušený vodák, nekorunovaný přeborník republiky, a to na vodě i v mariáši, Honza Horáček. Všechny čtenáře iFora zvu na 12. ročník Vodáckého triatlonu, který se koná 27. září v okolí pískovny u Veselí nad Lužnicí. Lodě jsou zdarma k dispozici a registrovat se můžete na www.vodackytriatlon.cz nebo na místě do 12 hodin.

Hrajete ještě basketbal – jak se vám daří propojit tréninkovou přípravu s akademickými povinnostmi?

Basketbal mi už dlouho nekoliduje s pracovními povinnostmi, donedávna jsem ho hrával s partou starších pánů jen rekreačně a v současnosti už vůbec. Ale moc mi chybí.

Pojďme zpátky k literatuře. Jakou knihu byste doporučil studentům jako prázdninovou četbu?

Jenom jednu knihu na tři měsíce prázdnin? To by bylo hodně málo – pokud se student nemusí učit na opravnou zkoušku z patologické anatomie, tak by měl přečíst alespoň jednu knížku za týden. Klíčem výběru jsou jednak medicínské konotace a jednak osobní prožitky při čtení níže doporučených knih. K nejlepším knihám patří Nezničitelná láska Iana McEwana s popisem ne zcela vzácného Clérambaultova syndromu, dále Kunderova Nesnesitelná lehkost bytí a Něco se stalo Josepha Hellera či román Herzog od Saula Bellowa. Student lékařské fakulty by měl znát Egyptřana Sinuheta od Miky

Waltariho, román Arrowsmith Sinclaira Lewise a především Knihu o životě a smrti, jejímž autorem je Axel Munthe. S psychiatrickou problematikou se lze přízračně setkat v knize Mistr a Markétka od Michaila Bulgakova a šachy se snoubí s psychologíí v Lužinově obraně Vladimira Nabokova. Pro studenty zvažující vědeckou kariéru bych doporučil tři skvělé „univerzální“ knihy, a sice To nemyslíte vážně, pane Feynmane! od Richarda Feynmana, dále Makrosvět, mikrosvět a lidskou mysl Rogera Penrose a konečně monografii od Jamese Gleicka Chaos: Vznik nové vědy.